

THE CASE CONCERNING

THE MALACHI GAP

JESSUP 2014

WHITE & CASE INTERNATIONAL ROUNDS
6 - 12 APRIL 2014, WASHINGTON, DC, USA

QUALIFYING ROUNDS
JANUARY - MARCH 2014

AFGHANISTAN • ALBANIA • ARGENTINA • ARMENIA • AUSTRALIA • AUSTRIA • BAHRAIN • BALTIC REGION • BANGLADESH • BELARUS • BELGIUM • BENIN • BHUTAN • BRAZIL • BULGARIA • CAMBODIA • CAMEROON • CANADA • CHILE • CHINA • CHINESE TAIPEI • COLOMBIA • COSTA RICA • CROATIA • CYPRUS • CZECH REPUBLIC • DOMINICAN REPUBLIC • ESTONIA • ETHIOPIA • FINLAND • FRANCE • GEORGIA • GERMANY • GREECE • GUATEMALA • HONG KONG CHINA • HUNGARY • ICELAND • INDIA • INDONESIA • IRAN • IRAQ • IRELAND • ISRAEL • ITALY • JAMAICA • JAPAN • KAZAKHSTAN • KENYA • KOSOVO • KUWAIT • LATVIA • LITHUANIA • LUXEMBOURG • MACAU • MALAYSIA • MEXICO • NEPAL • NETHERLANDS • NEW ZEALAND • NIGERIA • PAKISTAN • PALESTINE • PANAMA • PERU • PHILIPPINES • POLAND • PORTUGAL • PUERTO RICO • ROMANIA • RUSSIA • SERBIA • SINGAPORE • SLOVAKIA • SLOVENIA • SOUTH AFRICA • SOUTH KOREA • SPAIN • SRI LANKA • TANZANIA • THAILAND • TRINIDAD AND TOBAGO • TURKEY • UGANDA • UKRAINE • UN-CHARTER SCHOOLS • UNITED ARAB EMIRATES • UNITED KINGDOM • UNITED STATES • UZBEKISTAN • VIETNAM • ZIMBABWE

Na ovogodišnjem *Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition*, Pravni fakultet u Zagrebu predstavljale su četiri studentice 5. godine pravnog studija: Ivana Janković, Anamarija Livaja, Mia Mijatović i Ana Udiljak. Pripreme studentskog tima vodili su Zrinka Salaj, dipl. iur., bivša natjecateljica i studentica poslijediplomskog doktorskog studija, kao trenerica, te dr. sc. Trpimir M. Šošić, kao stručni voditelj-mentor tima, a u fazi izrade pisanih podnesaka, pored Katedre za međunarodno pravo u cjelini, svojim savjetima nam je napose pomagala i znanstvena novakinja Rutvica Rusan Novokmet, dipl. iur.

Već 55. godinu zaredom, ovo najstarije *moot court* natjecanje okuplja tisuće mladih studenata. Tako je u ciklusu natjecanja u akademskoj godini 2013./2014. bilo uključeno oko 600 sveučilišta iz više od 90 država svijeta. Na završnici natjecanja – *Jessup International Rounds*, održanoj od 6. do 12. travnja 2014. godine u Washingtonu, D.C., SAD, sudjelovalo je ukupno 124 tima.

Natjecanje predstavlja simulaciju spora između dviju fiktivnih država pred Međunarodnim sudom (ICJ), u kojem se problematiziraju aktualna pitanja s područja međunarodnog prava i međunarodnih odnosa. Sudjelovanjem na natjecanju studenti proširuju i produbljuju svoje znanje iz navedenih disciplina i stranih jezika, kao i vještine neophodne u budućoj pravničkoj karijeri kao što su istraživanje pravnih izvora i baza podataka te pismeno i usmeno izražavanje i argumentiranje. Osim navedenoga, sudjelovanjem u natjecanju studenti dobivaju priliku upoznati i povezati se s kolegama sa svih kontinenata te spoznati različite pravne sustave i običaje na drugim fakultetima.

JESSUP SLUČAJ 2014.

Tema ovogodišnjeg slučaja (*The Case Concerning Certain Activities within the Malachi Gap*) bila je povezana s pravom mora s obzirom na to da se radilo o dvjema obalnim državama – Amalea i Ritania. Četiri sporne točke iznesene u *compromis*-u odnosile su se na pravo zaštite morskog okoliša te odgovornost države za štetu nastalu zagađenjem morskog okoliša, nadalje na pitanja zaštite podvodne

kulturne baštine, prava progona iz različitih morskih pojaseva te na ovlast države da provodi kaznenu jurisdikciju nad pojedincem. Obale dviju država u sporu leže sučelice, a dijeli ih tjesnac koji nije dovoljno širok da obje proglaše morske pojaseve u željenoj širini. Iz navedenog razloga sklopile su ugovor (*Malachi Gap Treaty*) kojim su djelomice razgraničile svoje isključive gospodarske pojaseve te ujedno ugovorile postojanje područja nazvanog *Malachi Gap* koje ne pripada niti jednoj od njih, već u njemu obje strane imaju specifične interese te prava i obveze priznate ugovorom. Problemi su nastali kada je Ritania dala dozvolu privatnom trgovačkom društvu da sagradi umjetni otok s infrastrukturom potrebnom za stvaranje ukapljenog zemnog plina. Vađenjem kamena potrebnog za izgradnju otoka tj. izvođenjem bušenja na morskom dnu i u podzemlju unutar *Malachi Gap*-a došlo je do odrona koji je imao za posljedicu pomor Dorrian Wrasse – vrste ribe koja je Amaleji bila veoma značajna u gospodarskom i kulturnom smislu. Stoga se pojavilo pitanje odgovornosti za štetu s obzirom na to da Amalea više nije mogla koristiti svoja gospodarska prava tj. loviti ribu. U nastavku su brodovi Ritanijske mornarice na dnu *Malachi Gap*-a pronašli olupinu broda zvanog *Cargast* koji je povijesno pripadao Amaleji, a potonuo je u 16. st. Sporno je bilo vlasništvo predmeta koji su nađeni na *Cargast*-u, među ostalim i svete krune – simbola ritanijskog naroda, za koje je Ritania tvrdila da su njeno vlasništvo jer su bili nezakonito oduzeti tijekom pljačke njihovog glavog grada od strane posade *Cargasta*. Nadalje, u krugu ranije spomenutog umjetnog otoka dogodio se pomorski incident koji je rezultirao udarom putničkog broda za krstarenje o otok tijekom manevra radi izbjegavanja sudara s jahtom *Daedalus* koja je nekontrolirano jurila u blizini otoka. Jahta, koja je imala ritanijsku državnu pripadnost, bila je ukradena, a njome je upravljao Oscar de Luz (državljanin Ritanijske mornarice) koji je nakon nesreće nastavio juriti po tjesnacu približavajući se Amaleji. Po primitku obavijesti o nesreći amalejska obalna straža je upozorila svoje brodove o osumnjičenom i smjeru kretanja *Daedalus*-a. Kad je jahta došla unutar vanjskog pojasa Amaleje, brod amalejske mornarice *Icarus* ju je započeo progoniti. Po završetku progona Oscar de Luz je uhićen od strane amalejskih vlasti na otvorenom moru te procesuiran i osuđen u Amaleji za kaznena djela povezana s nesrećom putničkog broda u kojoj je poginulo 127 osoba, većinom amalejskih državljana. Iz tako postavljenog činječnog opisa proizašla su sljedeća pravna pitanja:

1. Je li država odgovorna za štetu uzrokovanu djelatnošću privatne osobe po pravilima međunarodnog prava o odgovornosti države te o zaštiti morskog okoliša, te ako jest, koji su to slučajevi odnosno ima li obvezu naknaditi štetu drugim državama u slučajevima u kojima je odgovorna;
2. Kome pripada olupina broda nađena nakon 500 godina, a tko ima vlasništvo na predmetima koji su činili teret broda, te koje pravo je primjenjivo na slučaj s povijesim elementom;
3. Koji elementi moraju biti ispunjeni da bi provođenje prava progona bilo u skladu s međunarodnim pravom, te je li uhićenje stranih državljana na otvorenom moru bez pristanka države njihovog državljanstva dopuštena mjera;
4. Ima li država pravo suditi pojedincu – državljaninu druge države za djela koja nisu počinjena na njenom teritoriju odnosno smije li to učiniti u slučajevima protupravnog uhićenja okrivljenika.

PRIPREME I PRIJATELJSKO PREDNATJECANJE U BEČU, AUSTRIJA

Pripreme za natjecanje započele su krajem rujna 2013. nakon što je na *Jessup Intramural Competition*-u u organizaciji Katedre za međunarodno pravo izabran četveročlani tim.

Prvi dio natjecanja sastojao se u pripremanju pisanih podnesaka za obje strane u sporu, tužitelja (*applicant*) i tuženika (*respondent*), s time da je svaka članica tima trebala razraditi i argumentirati jedno pravno pitanje u oba podneska. Rad je uključivao pretraživanje pravnih baza, istraživanje pravnih izvora i analize kako međunarodnih, tako i stranih presuda te zadovoljavanje visokih tehničkih kriterija u oblikovanju teksta. Rok za predaju podnesaka bio je 15. siječnja 2014., a njihova tehnička savršenost ogledala se u tome da zagrebački tim nije dobio nijedan kazneni (negativni) bod. Visoki stupanj sadržajne kvalitete podnesaka prepoznali su i suci *Jessup* natjecanja u Washingtonu, D.C., te su podnesci tima Pravnog fakulteta u Zagrebu zauzeli visoko 13. mjesto u ukupnom poretku najboljih memorijala (*Top 30 Team Memorial Scores*).

Nakon predaje podnesaka uslijedile su pripreme za usmeni dio natjecanja. Članice tima podijelile su se u zastupnike države tužitelja i države tuženika, pa su tako Anamarija Livaja i Mia Mijatović zastupale državu Amaleju dok su Ivana Janković i Ana Udiljak zastupale državu Ritaniju.

Poseban napredak u pripremama ostvaren je sudjelovanjem na prijateljskom prednatjecanju (*Jessup Friendly Rounds*) održanom u Beču od 7. do 9. ožujka 2014. na kojem je uz naš tim sudjelovalo još devet timova: *Urals State Law Academy* (Rusija), *University of Vienna* (Austrija), *University of Iceland* (Island), *Eötvös Loránd University* (Mađarska), *University of Novi Sad* (Srbija), *University of Helsinki* (Finska), *European Humanities University, Moscow State Law University* (Rusija) i *University of Prishtina* (Kosovo).

Zagrebački tim je odigrao četiri runde: protiv tima iz Beča (Austrija), Novog Sada (Srbija), Helsinkija (Finska) te protiv tima iz Moskve (Rusija). U ukupnom poretku naš tim je ostvario 3. mjesto pobijedivši tim iz Srbije, Finske i Rusije, dok su domaćini, tim iz Austrije, bili bolji te zasluženo pobijedili. Tri članice našeg tima su svrstane među 25 najboljih govornika (*Final Oralists Rankings*) prijateljskog natjecanja i to: Mia Mijatović (11. mjesto), Ivana Janković (12. mjesto) te Anamarija Livaja (17. mjesto).

PHILIP C. JESSUP INTERNATIONAL ROUNDS, WASHINGTON, D.C., 6. – 12. TRAVNJA 2014.

Od početno prijavljenih 600 timova, 124 tima su se, u usmenom dijelu natjecanja, izborila za sudjelovanje u samoj završnici na međunarodnoj razini (*Jessup International Rounds*). Tijekom završnice natjecanja u Washingtonu svaki tim natječe se u četiri preliminarne runde (*preliminary rounds*), a najbolja 32 tima nastavljaju natjecanje u eliminacijskim rundama (*advanced rounds*).

U svakoj rundi dva člana tima izlažu argumente kao zastupnici jedne od stranaka u sporu. Svakom timu na raspolaganju je 45 minuta koje su raspodijeljene na dva govornika: glavne argumente i repliku, a njihov nastup i uvjerljivost ocjenjuju tri suca. Trećinu konačnog rezultata čini ocjena

pismenog podneska, a ostali elementi koji sačinjavaju ocjenu usmenog izlaganja su: znanje prava i činjenica, stil govornika, organizacija i upravljanje vremenom te odgovori na pitanja sudaca.

Tim Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sučelio se u preliminarnim rundama s timovima iz SAD-a (*University of Virginia*), Južne Koreje (*Seoul National University*), Slovačke (*Pan-European University in Bratislava*) i Finske (*University of Helsinki*). Pobjeđivši sve timove, kako u usmenom dijelu tako i u pisanom, zagrebački se tim po prvi put plasirao u daljnji dio natjecanja, odnosno u eliminacijske runde (*Advanced Rounds*) među 32 najbolja sveučilišna tima. U eliminacijskim rundama zagrebački tim je odigrao rundu protiv tima iz SAD-a (*Columbia Law School*) u kojoj su suparnici bili bolji. Prema bodovima iz preliminarnih rundi tim Pravnog fakulteta u Zagrebu je u ukupnom poretku (*Overall Team Rankings*) osvojio izvrsno 13. mjesto i time je ovogodišnji *Jessup* tim postigao najbolji rezultat otkako naš Fakultet sudjeluje na tom prestižnom natjecanju.

U finalu natjecanja sučelila su se sveučilišta iz Australije (*University of Queensland*) i Singapura (*Singapore Management University*) pred sudačkim vijećem sastavljenim od istaknutih međunarodnih pravnika među kojima dvoje sudaca Međunarodnog suda – Julia Sebutinde i Dalveer Bhandari, te poznati stručnjak u području međunarodnog kaznenog prava, prof. emeritus M. Cherif Bassiouni. Po završetku dugog vijećanja suci su priznali kako nije bilo jednostavno presuditi završnu rundu, no na kraju je tim iz Australije bio za nijansu bolji te osvojio pobjednički pehar.

AKTIVNOSTI TIMA ZA VRIJEME BORAVKA U SAD-U

Osim samog natjecanja, organizatori stavljaju naglasak na druženje i bolje upoznavanje timova iz svih dijelova svijeta, kroz razne neformalne događaje. Među njima svakako treba istaknuti *Go-National Dress Ball*, na kojem studenti predstavljaju svoju zemlju odjeveni u tradicionalne narodne nošnje.

Hrvatski tim istaknuo se nošnjama iz Splita, okolice Zagreba te s Korčule koje su privukle mnogo pozornosti te rezultirale brojnim fotografijama s drugim timovima koji su također predstavljali svoju

kulturu i tradiciju na najljepši način. članice tima su ujedno dijelile i promotivne DVD-e koje nam je velikodušno ustupila Hrvatska turistička zajednica te pričale o Hrvatskoj i njenim ljepotama svojim kolegama iz cijelog svijeta, od kojih su mnogi obećali posjetiti Hrvatsku.

Za vrijeme boravka u Washingtonu, zagrebački tim posjetio je Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje nam je srdačnu dobrodošlicu te uvid u rad i organizaciju veleposlanstva pružio g. Mario Škunca, prvi tajnik.

Nakon završetka natjecanja, tim je posjetio New York i Stalnu misiju Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima. S hrvatskim veleposlanikom pri UN-u, g. Vladimirom Drobnjakom razgovarali smo o aktualnim pitanjima i temama u UN-u te je tim imao priliku saznati pojedinosti o mogućnostima zapošljavanja u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i eventualnoj karijeri u području međunarodnog prava.

POKROVITELJI JESSUP TIMA ZAGREBAČKOG PRAVNOG FAKULETA

Budući da su troškovi putovanja na ovo natjecanje visoki, odlazak u SAD ne bi bio moguć bez financijske podrške mnogih pokrovitelja. Iz tog razloga *Jessup* tim iskreno zahvaljuje:

Odvjetničkom društvu Divjak, Topić & Bahtijarević, pokrovitelju tima petu godinu zaredom

Odvjetničkom društvu Marković i partneri

Atlantic Grupi d.d.

Odvjetničkom društvu Gugić i Kovačić

Odvjetničkom društvu Uskoković & partneri

Hrvatskoj javnobilježničkoj komori

Odvjetničkom društvu Žurić i partneri

Odvjetničkom uredu Vesna Alaburić

Društvu Karanović & Nikolić d.o.o.

Odvjetničkom društvu Sardelić i partneri

Odvjetničkom društvu Penezić i Kožul

Odvjetničkom uredu Vlatka Cikač

Privrednoj banci Zagreb d.d.

Zahvaljujemo vam što ste prepoznali uloženi trud i zalaganje te ste svojom financijskom potporom ukazali povjerenje studentima koji su predstavljali Sveučilište u Zagrebu i Republiku Hrvatsku na ovom najvećem svjetskom natjecanju studenata prava.

